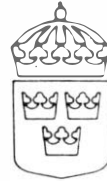

Motion till riksdagen

1988/89:Sk445

av Kjell Johansson m.fl. (fp)
Skatter

Mot. 1988/89
Sk445-449

En partimotion från folkpartiet beskriver vi inriktningen på vår skattepolitik och vår syn på skattesystemet inför den reform som vi ser som helt nödvändig. I denna motion tar vi upp ett antal förslag på skatteområdet vid sidan av de övergripande och principiella drag hos skattereformeringen som behandlas i partimotionen.

Förmögenhets- och kapitalbeskattning

Förmögenhetsskattens utformning leder till svåra problem för många företag. Det faktum att skatt skall betalas även på maskiner, byggnader m. m. leder till mycket högt skatteuttag vilket försvårar framför allt vid ägarskiftet och investeringar. Förmögenhetsskatten på arbetande kapital bör därför avskaffas. Vi beräknar ett bortfall av skatteintäkter på ca 100 milj.kr.

Det skattefria grundbeloppet vid beskattning av förmögenhet bör höjas kraftigt.

I motioner från folkpartiet om kapitalmarknaden, hushållssparande och ägandespridning beskriver vi vår syn på aktieskattens utformning.

Fortfarande finns rester av sambeskattnings i kapitalbeskattningen, trots att principen nu övergivits för inkomstskatten. Kvarlevorna återfinns i förmögenhetsbeskattningen och vid beskattning av företagare (se nedan). Vi anser att sambeskattnings av makars, och i förekommande fall barns, förmögenheter skall avskaffas.

Regeringens proposition 1988/89:71

Regeringen presenterade på fjolårets sista dag nya regler för beräkning av avdrag för realisationsförluster på aktier och andra värdepapper som avyttras fr. o. m. i år. Dessa innebär att reavinstskatten för s. k. korta aktieinnehav förändras på så sätt att vinst skall beskattas till 100 procent medan endast 40 procent av en förlust får dras av. Detta medför att en faktisk förlust kan leda till att man måste betala skatt. Detta anser vi är oacceptabelt. Vi finner det högst anmärkningsvärt att regeringen föreslår införandet av nya asymmetrier i skattesystemet samtidigt som direktiven till den pågående inkomstskatteutredningen särskilt betonar vikten av symmetri och likformighet. Vi föreslår att skattesatsen för korta vinster också sänks till 40 procent, dvs. i praktiken att tvåårsregeln avskaffas. Vi beräknar schablonmässigt ett bortfall av

skatteintäkter på ca 50 milj.kr. Det bör ankomma på utskottet att utarbeta erforderlig lagtext.

Mot. 1988/89
Sk445

Gåvor och arv

Vi föreslår att det skattefria gåvobeloppet höjs från 2000 kronor till 10 000 kronor. Det har under lång tid varit nominellt oförändrat, och det reala värdet har sjunkit kraftigt. Det bör ankomma på utskottet att utforma erforderlig lagtext.

Grundavdraget i arvsbeskattningen bör höjas och arvsskatteskalen sänkas till maximalt 50 procent. Dessutom måste skalan inflationsskyddas.

Fastighetstaxeringen och fastighetsskatten

Den småhustaxering som skall genomföras 1990 väntas medföra avsevärda höjningar av taxeringsvärdena, framför allt i många tätortsområden och attraktiva fritidsområden. Samtidigt pågår utredningsarbete för att ett nytt skattesystem skall kunna träda i kraft 1991, enligt gällande tidtabell. Vi ser avsevärda risker med de dubbla effekter som både nya taxeringsvärden och nya skatteregler kan innebära. Redan införandet av fastighetsskatten i tre steg åren 1985–1987 ökade skattebelastningen avsevärt. Eftersom den största delen av hushållens sparande sker i egen bostad är det mycket viktigt att bostadssparande och bostadsägande inte drabbas av en orimlig belastning genom nya taxeringsvärden och ett nytt skattesystem.

Problemet med de nya taxeringsvärdena är akut för de permanent boende i vissa attraktiva fritidsområden. Den fasta befolkningens huspriser stiger kraftigt p. g. a. att skyhöga priser betalats för liknande fastigheter i området för fritidsbruk. Dessa priser leder till kraftigt höjda taxeringsvärden. Även detta problem måste lösas så att inte t. ex. skärgårdsmiljöer blir helt avfolkade p. g. a. beskattningen.

Vi anser också att olika boendeformer bör ha skattemässig likabehandling, såväl i reavinstbeskattning som arvs- och förmögenhetsbeskattning.

Företagsbeskattningen

Även företagsbeskattningen är för närvarande föremål för utredning. Syftet är där liksom för inkomstbeskattningen att sänka skattesatserna och bredda basen. Detta stämmer väl överens med de krav som folkpartiet länge framfört. Vi vill i sammanhanget understryka att den totala skattebelastningen på företagen inte får skärpas. Därvid bör företagens betalningar av vinstdelningsskatt och särskild ATP-avgift till de kollektiva löntagarfonderna inte inkluderas i beräkningen av dagens skattenivå. Vi har i en särskild motion föreslagit att löntagarfonderna avvecklas och att dessa skatter omedelbart avskaffas.

För några år sedan beslutade riksdagens socialistiska majoritet att arbetsrättsligt skadestånd inte utgör avdragsgill driftskostnad för ett företag. Sådana skadestånd kan emellanåt uppgå till ansevärliga belopp i förhållande till förseelsen. I vissa företagsformer tillkommer dessutom inkomstskatt och

arbetsgivaravgifter. Vi anser att sådana skadestånd bör betraktas som omkostnad i rörelsen.

När barn till familjeföretagare arbetar i företaget sker särbeskattning endast om barnet är 16 år eller äldre. Annars läggs ersättningen till någon av föräldrarnas inkomst. Som ovan nämnts är vi emot sambeskattnig, som vi anser helt bör försvinna ur skattesystemet. Vi föreslår därför att åldersgränsen sänks till 15 år.

Vi vill också avskaffa 400-timmarsregeln för medhjälpande make/maka i familjeföretag. När en make är medhjälpare i den andra makens verksamhet tillämpas vissa särbestämmelser som i praktiken innebär sambeskattnig. För att medhjälparen själv skall få skatta för sin inkomst krävs att han/hon arbetat minst 400 timmar i företaget, dvs. ca 25 procent av en normal heltid. Regeln påverkar även den framtida pensionen och är oacceptabel från såväl rättvis- som jämställdhetssynpunkt.

Regeringens skrivelse 1988/89:72

Regeringen har i en skrivelse anmält en kommande lagstiftning om särskild skatt på företagsvinster. Indragningen motiveras med att det finns stabiliseringspolitiska skäl att minska företagens likviditet och lönebetalningsförmåga. Den särskilda vinstskatten sägs bli tillfällig och utgå med 15 procent av underlaget, beräknat som för vinstdelningsskatten till löntagarfonderna.

Vi anser inte att detta är ett rimligt sätt att bedriva stabiliseringspolitik. Regeringens förslag är ett tydligt erkännande att den egna ekonomiska politiken hade bort vara stramare för att i tid motverka överhettningstendenserna. Den föreslagna vinstskatten kommer inte att ha avsedd effekt och uppfyller inte ens lågt ställda krav på stabilitet och långsiktighet i de ekonomiska spelreglerna. Dessutom är det en uppseendeväckande avvikelse från finansministerns ord i den några dagar senare presenterade finansplanen. Där tar han avstånd från skattehöjningar som ekonomiskt politiskt stabiliseringsmedel: " -- -- bör inte höjningar av skattetrycket användas som finanspolitiskt instrument" (s.21). Vinstskatten beräknas inbringa 3,5 miljarder kronor.

Riksdagen bör avslå regeringens förslag om vinstindragning, men däremot inte förslaget om höjning av grundbeloppet.

Indirekta skatter

Med undantag av de skatter tas ut på alkohol och tobak i syfte att nedbringa konsumtionen av dessa oomtvistligen hälsovådliga varor, är folkpartiet av principella skäl emot konsumtionsstyrande skatter. Dit hör punktskatter och differentierad mervärdeskatt. Mervärdeskatten bör vara konkurrensneutral och skilda skattesatser bör undvikas. På sikt anser vi att den s. k. lyxskatten på kosmetika och choklad bör ersättas med samma momssats som gäller övriga varor.

Regeringen har under senare år infört och höjt en omsättningsskatt på aktier, även vid handel mellan s. k. market makers, och en omsättningsskatt på penningmarknaden. Dessa skatter leder till en trögare marknad med sämre fungerande prisbildning. Vi anser att de på sikt måste avskaffas. Den

Mot. 1988/89
Sk445

s. k. valpskatten torde i praktiken avskaffa sig själv när valutaregleringen avvecklas. Aktieomsen kommer att leda till att handeln med svenska aktier i stor utsträckning flyttar utomlands – en tendens som redan är tydlig.

I vår partimotion om missbruk föreslår vi att alkoholskatten höjs så att priset stiger med 10 procent. I motionen om tobak föreslår vi att skatten på cigaretter höjs så att priset på ett paket återgår till det realvärde som rådde 1970, vilket i dagens penningvärde motsvarar 21,40 kr/paket. Skatten på andra tobaksprodukter bör höjas i motsvarande mån. Avsikten med skattehöjningarna är att åstadkomma en rejäl minskning av konsumtionen av alkohol och tobak. Vi räknar optimistiskt med att förbrukningen minskas så mycket att skatteintäkterna enbart stiger med ca 1 miljard kronor.

Mot. 1988/89
Sk445

Hemställan

Med anledning av det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag till slopad förmögenhets-skatt på arbetande kapital enligt vad som anförts i motionen.

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om höjt grundbelopp vid förmögenhetsbeskattning.

3. att riksdagen med avslag på proposition 1988/89:71 beslutar avskaffa tvåårsregeln vid reavinstbeskattningen av aktier i enlighet med vad som anförts i motionen.

4. att riksdagen beslutar höja det skattefria gåvobeloppet till 10 000 kr.,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om arvsbeskattningen.

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om bostadsbeskattningsreglerna och fastighetstaxeringen,

7. att riksdagen hos regeringen begär förslag till sådan lagändring att arbetsrättsligt skadestånd betraktas som avdragsgill kostnad i rörelsen,

8. att riksdagen beslutar sänka åldersgränsen för barns sambeskattning med föräldrar från 16 till 15 år i enlighet med vad i motionen anförts.

9. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om vinstindragningar och avslår regeringens skrivelse 1988/89:72 i denna del.

Stockholm den 25 januari 1989

Kjell Johansson (fp)

Britta Bjelle (fp)

Leif Olsson (fp)

Ingrid Hasselström-Nyvall (fp)

Anne Wibble (fp)